

EVROPSKI PARLAMENT

2009–2014

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

2010/2272(INI)

30. 5. 2011

MNENJE

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

o mobilnosti in vključevanju invalidov ter Evropski strategiji o invalidnosti
2010–2020
(2010/2272(INI))

Pripravljalnica mnenja: Elisabeth Morin-Chartier

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. poudarja, da mora evropska strategija 2010–2020 prispevati k:
  - družbenemu vključevanju 80 milijonov invalidov v Evropski uniji, zlasti žensk;
  - spodbujanju dela njihovih negovalcev, ki so večinoma ženske;
  - ozaveščanju vključenih akterjev in k usklajevanju njihovega delovanja, saj so bili cilji in priporočila jasno opredeljeni;
  - preprečevanju dvojne ali celo večplastne diskriminacije, s katero se soočajo invalidne ženske zaradi trdne povezanosti med invalidnostjo, spolom, zaposlenostjo in izobraževanjem,
  - ustrezni vključitvi invalidov, kar ni samo pomemben korak za zanje, temveč tudi obogatitev za vse;
2. poudarja, da je gospodarska kriza nekatere države članice prisilila v zmanjšanje finančnih sredstev za pomoč v primeru invalidnosti, kar se bo negativno odrazilo v izobraževalnih, socialnih in ekonomskih potrebah žensk z družinskimi obveznostmi;
3. obžaluje, da sporočilo Komisije o evropski strategiji o invalidnosti ne vključuje celostnega vidika enakosti spolov ali ločenega poglavja o politikah na področju invalidnosti, specifične za spol, kljub dejstvu, da so invalidne ženske pogosto v slabšem položaju kot invalidni moški ter so pogosteje žrtve revščine in socialne izključenosti; poziva Komisijo in države članice, naj upoštevajo vidike spolov pri Evropski strategiji o invalidnosti 2010–2020, same države članice pa, naj oblikujejo nacionalno strategijo za invalidne ženske in vanjo vključijo vrsto tem, ki jih zajema konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov, ki jo je EU nedavno ratificirala;
4. poziva Komisijo in države članice, naj zbirajo podrobne in zanesljive statistične podatke o dejanskem položaju invalidov, ki bodo zajemali razsežnost spola, invalidnosti in nasilja, pripravijo letna poročila, v katerih bo prikazan njihov položaj v različnih državah članicah, ter zbirajo zanesljive podatke o položaju negovalcev;
5. poudarja potrebo po zgodnji diagnozi in iskanju rešitev, s čimer bi čim večjemu številu invalidov omogočili neodvisno življenje, dostop do vključujočega izobraževanja in poklicnega življenja ter uveljavljanje socialnih pravic, da se ne bi znašli v kočljivem družbenem položaju, v katerem bi jim resno grozila diskriminacija, revščina in socialna izključenost;
6. poudarja, da invalidi niso homogena skupina prebivalstva ter da bi morale načrtovane politike in ukrepi v zvezi z njimi upoštevati pomanjkanje homogenosti in dejstvo, da se nekatere skupine, kot so invalidne ženske, soočajo z dodatnimi težavami in različnimi oblikami diskriminacije;

7. poudarja, da je dostop do zdravstvenih storitev prednostna naloga, ter ugotavlja, da vprašanja spola in invalidnosti na področju zdravstvenih in socialnih storitev v večini držav niso obravnavana v okviru iste zakonodaji, zaradi česar se invalidnim ženskam pogosto nudijo storitve, ki so namenjene vsem ženskam ali vsem invalidom, ter redko storitve, ki so namenjene posebej njim;
8. poudarja, da pomanjkanje cenovno ugodnih, dostopnih in kakovostnih storitev v večini držav Evropske unije ter dejstvo, da dejavnosti nege niso enakomerno porazdeljene med moškimi in ženskami, negativno vplivata na možnosti žensk za udejstvovanje na vseh ravneh družbenega, gospodarskega, kulturnega in političnega življenja;
9. poudarja, da je treba zdravstveno in izobraževalno osebje med njihovim usposabljanjem ustrezno usposobiti, starše in izobraževalno osebje pa tudi ozavestiti glede vseh oblik invalidnosti, saj so nekatere kljub njihovi razširjenosti premalo poznane,
10. ugotavlja, da za invalidne otroke pogosto skrbijo ženske (njihove matere), ki se morajo ukvarjati z zdravstvenimi, izobraževalnimi in upravnimi postopki, kar negativno vpliva na njihovo kariero; poziva države članice, naj ustrezno upoštevajo težave staršev invalidnih otrok, ki so pogosto prisiljeni ostati izven trga dela, ter naj vzpodbujajo politike, s katerimi se jim nudita podpora in pomoč; države članice tudi poziva, naj zagotovijo prožnejši delovni čas, da bi se lahko te ženske vključile na trg dela;
11. poudarja, da je treba države članice spodbuditi, da bodo v svojih socialnih sistemih ter ob upokojitvi priznale dejavnost in neplačano delo negovalcev, najpogosteje žensk, ki skrbijo za invalide; zato bi bilo treba tem ženskam nameniti posebno pozornost;
12. je seznanjen z napredkom, ki ga dosegajo združenja staršev invalidnih otrok ali invalidov, ki jih pogosto vodijo ženske; poziva, naj se tem ženskam pri vrednotenju njihovih poklicnih izkušenj prizna udejstvovanje v teh združenjih, ter poziva države članice, naj izmenjajo najboljše prakse;
13. poudarja, da visok delež žensk v skupini ljudi, starejših nad 60, vpliva na visok delež starejših invalidnih žensk, ki so pogosto izpostavljene revščini; zato spodbuja države članice, naj invalidom ter njihovim negovalcem zagotovijo večji dostop do storitev pomoči in te še bolj okrepijo;
14. poziva Komisijo, naj v prihodnji evropski akt o dostopnosti vključi poseben in jasen poudarek na intersekcionalnosti vidika spola in invalidnosti ter zagotovi, da bo v njem obravnavana celotna paleta vprašanj, pomembnih za invalidne ženske;
15. opozarja, da so invalidne ženske pogosto žrtve nasilja in vseh oblik izkoriščanja; poziva države članice, naj uvedejo mehanizme pomoči ter strogo ukrepajo proti vsem oblikam nasilja nad invalidi, zlasti ženskami, starejšimi in otroki, ki so pogosto žrtve duševnega, fizičnega in tudi spolnega nasilja; ugotavlja, da je skoraj 80 % invalidnih žensk žrtev nasilja in da je zanje tveganje spolnega nasilja štirikrat višje kot za druge ženske; obžaluje, da v zakonodaji EU in v nacionalni zakonodaji za preprečevanje izkoriščanja, nasilja in zlorabe pogosto manjka poudarek na invalidnosti; priporoča, da države članice razmislijo o razvoju nacionalnih strategij v zvezi z dostopom do sodnega varstva in zaščite pred zlorabo invalidnih žensk, ter poziva Evropski inštitut za enakost spolov, naj izvede študije

o nasilju nad invalidnimi dekleti in ženskami;

16. poudarja, da se invalidne ženske težko zaposlijo in da jih je treba spodbujati k nadaljevanju študija, razvoju posebnih znanj in spretnosti v okviru ustreznega poklicnega usposabljanja, sodelovanju v programih vseživljenjskega učenja ter uporabi nove informacijske in komunikacijske tehnologije, podjetja k njihovem zaposlovanju z uporabo pozitivnih ukrepov in z ustreznim financiranjem, države članice pa k sprejetju ukrepov za zagotovitev dostopa do informacij, prilagojenih različnim oblikam invalidnosti; poziva tudi k nujnemu izvajanju zakonodaje za spodbujanje in financiranje programov za pomoč invalidom pri vključevanju v poklicno življenje, kar bi spodbudilo sodelovanje med združenji, ustanovami, nevladnimi organizacijami in podjetji;
17. poziva države članice, naj razvijejo kakovostne samostojne in kolektivne oblike namestitve po sprejemljivih cenah za vse;
18. poudarja pomembnost optimizacije uporabe instrumentov financiranja EU, zlasti strukturnih skladov, za spodbujanje dostopnosti in nediskriminacije invalidov, pri čemer se posebno pozornost nameni ženskam, ki so pogosto žrtve večplastne diskriminacije, ter večje preglednosti možnosti financiranja za takšne ukrepe v programih po letu 2013;
19. poziva države članice, naj spodbujajo kampanje za večjo osveščenost položaja invalidov, zlasti invalidnih žensk;
20. poziva k uporabi evropskih skladov, namenjenih kampanjam obveščanja in dejavnostim osveščanja v korist invalidnih žensk;
21. poziva države članice, naj invalidnim ženskam olajšajo njihovo sodelovanje v procesu sprejemanja odločitev, da bi zaščitile njihove interese in pravice;
22. poudarja, da je treba za odpravo ovir prostega pretoka invalidov v Evropi uvesti evropsko kartico mobilnosti;
23. poziva Komisijo in države članice, naj izvajajo politike in tako invalidom, zlasti ženskam in otrokom, pomagajo ohranjati njihovo samostojnost in popolno vključenost v družbo; zato Komisijo tudi poziva, naj podpira programe za izmenjavo najboljših praks med državami članicami ter naj zlasti preuči vlogo osebnih pomočnikov za invalide in načine, na katere ti invalidom olajšujejo vsakdanje življenje in prispevajo k njihovi neodvisnosti;
24. poudarja, da je za boljšo vključenost invalidov bistveno okrepiti njihove pravice dostopa do javnega prevoza ter njihove pravice v letalskem potniškem prometu;
25. poudarja, da imajo invalidne ženske pravico do enakopravnega sodelovanja ter koristi od hitrega razvoja proizvodov in storitev na podlagi novih tehnologij, saj jim bo to omogočilo neovirano sodelovanje v vključujoči informacijski družbi;
26. ugotavlja, da so tveganju revščine in brezposelnosti posebej izpostavljene matere samohranilke z invalidnimi otroki;
27. meni, da je treba predvideti posebne podporne ukrepe in poskrbeti za invalide z nizkim

dohodkom, da bi jim zagotovili enak dostop do informacijskih in komunikacijskih tehnologij ter preprečili nove oblike socialne izključenosti;

28. je seznanjen, da cilja zaposlenosti v strategiji EU 2020 ni mogoče doseči brez množičnega sodelovanja žensk ter da ženske ne morejo uspešno sodelovati brez ustreznega priznanja njihovega dela v negi.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	25.5.2011
Izid končnega glasovanja	+: 29 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Marije Cornelissen, Silvia Costa, Iratxe García Pérez, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kraca-Cagaropulu (Rodi Kratsa-Tsagaropoulou), Constance Le Grip, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Eva-Britt Svensson, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Gesine Meissner, Norica Nicolai, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou)
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Roger Helmer, Jacek Włosowicz